

[Forside \(/\)](#) / [Regler \(/regler/\)](#) / [Regler for økologisk planteavl \(/regler/regler-for-oekologisk-planteavl/\)](#)
Udgivet 15.01.2026

Regler for økologisk planteavl

Det følgende giver i kort form overblik over de vigtigste regler inden for økologisk planteavl. Oversigten samler EU-regler og Brancheanbefalinger samt giver eksempler på omlægningsforløb.

Af Birgit Ingvorsen, Sven Hermansen

En fuldstændig oversigt over EU-regler findes i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion \(https://lbst.dk/bedrift/oekologi/bliv-certificeret-oekolog/oekologisk-jordbrugsproducent\)](https://lbst.dk/bedrift/oekologi/bliv-certificeret-oekolog/oekologisk-jordbrugsproducent). Se: lbst.dk/bedrift/oekologi.

Omlægning

- Anmodning om certificering og anmeldelse af omlægning af nye arealer kan ske året rundt og på alle datoer. Arealerne kan tidligst påbegynde omlægning, når Styrelsen har modtaget anmeldelsen.
- Hele bedriften skal have påbegyndt omlægning til økologisk produktion inden for to år. Hvis dette ikke ønskes, anmeldes det som samtidig drift af en ikke-økologisk produktionsenhed.

Omlægningsperioder og status for afgrøder

Afgrødetyper	Konventionel afgrøde	Omlægningsafgrøde	Økologisk afgrøde
Etårige afgrøder (korn, majs, roer, grønsager m.fl.)	Afgrøden er sået før påbegyndt omlægning, eller afgrøden høstes mindre end 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.*)	Afgrøden er sået efter påbegyndt omlægning, og afgrøden høstes mindst 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden er sået/ etableret mindst 24 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Græs/permanent græs (inkl. kløvergræs, frøgræs, kløverfrø, lucerne)	Afgrøden høstes mindre end 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.*)	Afgrøden høstes mindst 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.	Afgrøden høstes mindst 24 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.
Flerårige afgrøder (frugt og bær, pyntegrønt)	Afgrøden høstes mindre end 36 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.		Afgrøden høstes mindst 36 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning.

*) Se dog undtagelse for afgrøder til foder og afgræsning ("20 %-regel").

Undtagelser for afgrøder til foder og afgræsning

- Proteinafgrøder, der høstes i første omlægningsår (0 - 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning), kan indgå i en økologisk foderration med op til 20 % til egne dyr på bedriften. Enårige proteinafgrøder (bælgsæd) som ærter, hestebønner, lupin eller blandinger af korn og bælgsæd skal sås efter, omlægningen er påbegyndt. Flerårige afgrøder som kløvergræs og lucerne kan være etableret inden omlægning. 20 % af foderrationen beregnes pr. dyr pr. år undtagen for bedrifter, der er omfattet af "[Brancheanbefalinger for økologiske kreaturer](#)" (/regler/brancheanbefalinger-for-oekologiske-kreaturer/) (økologiske mælkeproducenter og kødkvægsproducenter). De 20 % beregnes derunder pr. dyr pr. dag. Desuden skal græsmarker på bedriften omfattet af Brancheanbefalingerne være påbegyndt omlægning senest ved fristen for indberetning i høståret, i 2026 senest 22. april.
- Omlægningsafgrøder høstet i andet omlægningsår (mere end 12 måneder efter, jorden er påbegyndt omlægning) fra egen bedrift kan indgå med op til 100 % i en økologisk foderration. Indkøbte omlægningsafgrøder kan indgå med op til 25 % i en økologisk foderration til økologiske dyr. Indkøbte omlægningsafgrøder og foder fra egne førsteårsmarker må tilsammen kun udgøre 25 % af den samlede foderration.
- Økologiske grise eller fjerkræ kan bruge græsmarker i første omlægningsår (0-12 måneder, efter jorden er påbegyndt omlægning) som udeareal. Det skal fremgå af en foderplan, at græsset ikke udgør mere end 20 % af den samlede foderration på årsbasis.
- Økologiske får, geder og kødkvæg (fra bedrifter som ikke er omfattet af "[Brancheanbefalinger for](#)

økologiske kreaturer" (/regler/brancheanbefalinger-for-oekologiske-kreaturer/)) kan afgræsse græsmarker i første omlægningsår i en periode, der svarer til 20 % af foderrationen på årsbasis (ca. to måneder).

- Malkekvæg og kødkvæg fra bedrifter, der er omfattet af Brancheanbefalinger for økologiske kreaturer, kan som udgangspunkt ikke afgræsse omdriftsgræsmarker i første omlægningsår, fordi 20 %-reglen beregnes pr. dag. De kan dog afgræsse ekstensive, permanente græsmarker i første omlægningsår i en periode, der svarer til 20 % af foderrationen på årsbasis (ca. to måneder).

Såsæd og plantemateriale

- Der skal bruges økologisk fremavlet udsæd af passende sorter. Hvis det ikke er tilgængeligt, kan der bruges udsæd med omlægningsstatus. Hvis der ikke kan fremskaffes økologisk udsæd/ omlægningsudsæd, kan der bruges konventionel, ubejdset udsæd efter ansøgning i OrganicXseeds.
- Der er forbud mod genetisk modificerede planter.
- Udplantningsplanter skal være økologisk fremdrevne/fremavlede, inkl. juletræer.
- Der må ikke være parallelavl. Det vil sige, at der ikke må dyrkes samme planteart på en økologisk mark/ enhed og på en ikke-økologisk mark/enhed. Hvis alle marker er påbegyndt omlægning, er der ikke risiko for parallelavl. Eksempelvis er vinterbyg og vårbyg samme art. Slæt ifm. permanente græsmarker giver særlige problemer.

Se den økologiske frødatabase OrganicXseeds (<https://www.organicxseeds.dk/>) ([organicxseeds.dk](https://www.organicxseeds.dk/#)) (<https://www.organicxseeds.dk/#>)

Gødning

- Der må jf. den danske fortolkning af EU's Nitratdirektiv maks. bruges en mængde anvendes organisk gødning, der svarer til 170 kg total N/ha. Der må bruges ikke-økologisk gødning fra bilag 2 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](https://lbt.dk/tvaergaende/oekologi/jordbrugsbedrifter/vejledning-om-oekologisk-jordbrugsproduktion) (<https://lbt.dk/tvaergaende/oekologi/jordbrugsbedrifter/vejledning-om-oekologisk-jordbrugsproduktion>) op til dokumenteret behov.
- Det er ikke tilladt at bruge kunstgødning, men der kan bruges visse ikke-kvælstofholdige gødningstyper, f.eks. patentkali, svovl, mikronæringsstoffer, kalk. De tilladte gødningstyper fremgår af bilag 2 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](https://lbt.dk/tvaergaende/oekologi/jordbrugsbedrifter/vejledning-om-oekologisk-jordbrugsproduktion) (<https://lbt.dk/tvaergaende/oekologi/jordbrugsbedrifter/vejledning-om-oekologisk-jordbrugsproduktion>), og betingelser for anvendelse fremgår af bilag 2.1.
- Der må f.eks. ikke bruges gylle, som er forsuret med svovlsyre eller kommunalt slam på økologiske arealer.
- Kartoffelsaft, frugtsaft, vinasse og lign. er tilladt som ikke-økologisk gødning, hvis det kun er tilsat lovlige tilsætningsstoffer (konservering med svovlsyre er f.eks. ikke tilladt).
- Ved brug af ikke-økologisk gødning er der krav om dokumentation af, hvorfor det ikke er muligt at skaffe en tilstrækkelig mængde økologisk gødning på bedriften samt en skriftlig erklæring om, hvad man har gjort for at finde økologisk gødning.
- Det er ikke tilladt at bruge syntetiske pesticider og kemiske bejdsemidler. Bilag 1 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](https://lbt.dk/tvaergaende/oekologi/jordbrugsbedrifter/vejledning-om-oekologisk-jordbrugsproduktion) (<https://lbt.dk/tvaergaende/oekologi/jordbrugsbedrifter/vejledning-om-oekologisk-jordbrugsproduktion>) er en positivliste med tilladte basisstoffer og plantebeskyttelsesmidler.

- Harmonikrav og fosforregulering for økologiske bedrifter følger de generelle regler. Den generelle N-kvote for bedriften må ikke overskrides. Fra 2027 gælder ny udledningsbaseret kvælstofregulering. Plantedække, og dermed også efterafgrøder udlagt i 2026, får indflydelse på ny udledningskvote. De endelige regler og vilkår vedrørende Ny Kvælstofregulering forventes klar i september 2026.
- Bedrifter, der søger bioordningen økologisk arealstøtte kan vælge et N-loft på enten 107 kg udnyttet N/ha harmoniareal (basistilskud) eller 65 kg udnyttet N/ha harmoniareal (N-tillæg til basistilskuddet). Bemærk, at kvoten kan blive reduceret for eftervirkning af pligtige eftergrøder.

Sædskiftekrav

- På alle økologiske bedrifter er der krav om bælgafrøder på mindst 20 pct. af bedriftens omdriftsareal og kulstoflagrende afgrøder på mindst 50 pct. af bedriftens samlede økologiske areal. I bilag 11 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion \(https://lbst.dk/bedrift/oekologi/bliv-certificeret-oekolog/oekologisk-jordbrugsproducent\)](https://lbst.dk/bedrift/oekologi/bliv-certificeret-oekolog/oekologisk-jordbrugsproducent) findes en liste over hovedafgrøder med oplysninger ift. sædskiftekravene.
- Efterafgrøder, udlæg og mellemafrøder – både pligtige og frivillige – kan også opfylde sædskiftekravene.

Planteløgbog

- Gødning, plantebeskyttelsesmidler og høstet afgrøde skal registreres i en logbog for hver enkelt mark. For gødning skal dato for udbringning, gødningstype, status og mængde (tons) fremgå. For plantebeskyttelsesmidler skrives dato, navn, metode og årsag til anvendelse. Ved høst oplyses afgrøde, høstmåned, en skønnet mængde og økologisk status. F.eks. skal hvert slæt græs registreres med et skønnet udbytte. Dokumentation for typen af modtaget gødning skal også altid findes på bedriften.

Skel og adskillelse af produkter

- Der skal være tydelige fysiske skel mellem økologiske og ikke-økologiske arealer, så der ikke kan ske sammenblanding eller forurening af afgrøder.
- Maskiner og udstyr, der bliver brugt til ikke-økologiske afgrøder, skal rengøres inden brug i en økologisk afgrøde. Der skal redegøres for relevante rengøringsprocedurer ved kontrol.

Vær opmærksom på

- At Styrelsen certificerer bedriften og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende årlig indberetning om bedriften hvert år i økologiskemaet, i 2026 senest den 22. april.
- Alle væsentlige ændringer indberettes året rundt i økologiskemaet.
- Økologer skal kunne dokumentere, at de har brugt den rigtige såsæd – og at den ikke er genetisk modificeret (GMO-fri).
- At du ikke har gødningsrester eller ikke-tilladte kemikalier stående, når alle arealer på bedriften er påbegyndt omlægning.
- At økologer skal have en ajourført markgødningsplan uanset bedriftens og husdyrholdets størrelse.

- At økologer, der importerer husdyrgødning, skal være tilmeldt [gødningsregistret \(https://lbst.dk/planter/goedning/goedningsregnskab/register-for-goedningsregnskab\)](https://lbst.dk/planter/goedning/goedningsregnskab/register-for-goedningsregnskab).
- At du kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer hvert år i fællesskemaet, i 2025 senest 23. april.
Se: [lbst.dk/tilskud/tilskudsguide \(https://lbst.dk/tilskud/tilskudsguide\)](https://lbst.dk/tilskud/tilskudsguide)
- At gødningsbetingelserne for økologisk arealstøtte (65 eller 107 kg udnyttet N) gælder for hele bedriftens harmoniareal, uanset om markerne drives økologisk eller ej.

Administration af reglerne

Reglerne administreres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Innovationscenter for Økologisk Landbrug tager forbehold for ændringer i praksis.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Måske er du også interesseret i

13.01.2026

Husdyrhold ved omlægning til økologisk produktion

Når en bedrift begynder omlægning til økologisk produktion, er der en række...

09.01.2026

Regler for gødning ved omlægning til økologi

Når en bedrift begynder omlægning til økologi, kommer der flere forskellige regelsæt...

06.08.2025

Vinterhvedesorter med brødkvalitet i OrganicXseeds

I OrganicXseeds findes økologisk udsæd af både kendte og mindre kendte...

16.07.2025

Økologiske forsyningsvirksomheder skal certificeres

Virksomheden skal være certificeret, inden den påbegynder aktiviteterne.

22.08.2025

Afgrødens økologiske status afhænger af høsttidspunktet

Hvis høsttidspunktet ændrer sig i forhold til det normale/planlagte, er det vigtigt at...

20.06.2025

Udbud af økologisk frø af vinterraps i OrganicXseeds 2025

I databasen OrganicXseeds kan du undersøge udbuddet af økologisk frø af vinterraps til...

06.02.2026

Økologicertifikat 2025: Tjek oplysningerne

Økologicertifikat 2025 udsendes efter den årlig indberetning og igen efter...

21.03.2025

OrganicXlivestock – den danske økologiske husdyrdatabase

LIST BESKRIVELSE MANGLER

28.02.2025

Udsæd til økologisk majsdyrkning

I denne artikel finder du en oversigt over, hvad du skal være særligt opmærksom p...

03.03.2025

Læggekartofler til økologisk dyrkning

Læs herunder om praksis for dispensation til brug af ikke-økologiske læggekartofler o...

15.04.2025

Bekæmpelse af kvik - økologisk vejledning

Vejledning til bekæmpelsen af kvik i økologisk landbrug.

07.11.2025

Bekæmpelse af agertidsel - økologisk vejledning

Vejledning til bekæmpelse af agertidsel i økologisk landbrug

Tilmeld dig vores ugentlige nyhedsbrev

Kontakt

Birgit Ingvorsen

Chefkonsulent

+45 23 74 37 98

biin@icoel.dk